

Sprievod a komorná hra

Učebné osnovy predmetov sprievod a komorná hra pre študijné zameranie hra na bicích nástrojoch.

Platí od školského roku 2019/2020

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. a 2. ročník I. časti

Predmet: sprievod

Počet hodín týždenne: 0,5

Učebný plán číslo 7

Obsah	Žiaci
Základné princípy kolektívneho muzicírovania.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v skupinovom predmete, • rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
Spoločná interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • reagujú interpretačne na gestá spoluhráča (nástupné a ukončujúce gestá skladby alebo frázy), • reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby, • vnímajú vlastnú hru pri súčasnom počúvaní spoluhráča,
Sluchová a rytmická sebakontrola.	<ul style="list-style-type: none"> • kontrolujú s pomocou učiteľa intonačnú čistotu a rytmickú presnosť, • reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickéj línie, spoločného frázovania, tempa, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiky a artikulácie,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrujú charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov označených v notovom zápise,
Interpretačné označenia.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú správne podľa znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta, • rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,

Stavba hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, • dynamicky sa prispôbia v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
Základné harmonické funkcie.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú akordy alebo tóny základných harmonických funkcií pri sprievode ľudových piesní a jednoduchých skladieb,
Hudobný repertoár.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár, • interpretujú v súhre s iným žiakom jednoduché viachlasné skladby podľa notového zápisu,
Hudobná tvorivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú kreatívne nápady počas spoločnej interpretácie.

3. a 4. ročník I. časti

Predmet: komorná hra

Počet hodín týždenne: 1,0

Učebný plán číslo 7

Obsah

Žiaci

Spoločný zvukový a umelecký prejav.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
Interpretácia podľa gest určeného hráča.	<ul style="list-style-type: none"> • flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy, • reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
Flexibilná orientácia v notovom zápise.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby, • aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu,

Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia.
Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov.

Spoločné rytmické a výrazové čítanie.
Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.
Repetícia, prima volta, sekunda volta.

Analýza študovaných hudobných skladieb.

Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.

Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov.

Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.

Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.

Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).

Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii.
Skupinové rozostavenie na pódiu.

Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.

Hudobná literatúra pre komornú hru.

Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).

Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.

- reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickéj línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,
- reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou,
- interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár,
- aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie,

Hra na ozvenu.

- reprodujú krátke melodické alebo rytmické úseky.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

Predmety: sprievod, komorná hra

Počet hodín týždenne: 1 hodina

Učebný plán číslo 7

Obsah	Žiaci
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> • vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,
Melodický a rytmický kontrast.	<ul style="list-style-type: none"> • udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
Melodické ozdoby.	<ul style="list-style-type: none"> • artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
Hra podľa gest určeného hráča.	<ul style="list-style-type: none"> • súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.	
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulčné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),
Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.	
Sonátová forma, suitový cyklus, viacčastové hudobné skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viacčastových hudobných skladieb,
Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú interpretáciu v harmónii,
Interpretácia v súhre.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulčných prostriedkov a agogiky,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu sa doladiť a intonačne sa podriadit' zneniu orchestra,

Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.

Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.

Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.

Delené skúšky.

Hudobná literatúra pre komornú hru.

Analýza hudobnej skladby.

Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.

Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.

Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.

Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.

Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

- vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu,
- dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis,
- aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
- majú prehľad o známych komorných skladbách,
- využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča.

II. stupeň základného štúdia

Predmety: sprievod, komorná hra

Počet hodín týždenne: sprievod – 0,5 hodiny; komorná hra – 1,0 hodina

Učebný plán číslo 20

Obsah

Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre.

Tvorba tónu.

Hudobno-výrazové prostriedky.

Melodické a rytmické a kontrasty.

Žiaci

- demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby,
- reprodukovávajú hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry,
- regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu,
- prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané

Interpretačné špecifiká.	<p>technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry,</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,
Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre, • majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov,
Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. Analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku, • analyzujú z notového zápisu partu tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby, • analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu, • preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe,
Analýza interpretácie.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu,
Interpretačné znamienka.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.,
Vlastné predstavy.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu,
Hra podľa gest určeného hráča.	<ul style="list-style-type: none"> • flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
Skupinová interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu,

Hudobná komunikácia.

Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu.

Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru.
Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.

- podriadia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry,
- dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,
- interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu,
- aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov,
- preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov.